NORAKSTS

Lieta Nr.C03044010
PAC-0378/2013

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2013.gada 5.septembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis A.Dundurs,
tiesneši A.Čerņavska un Z.Pētersone
ar sekretāriem S.Cini, J.Mērpoli,
piedaloties akciju sabiedrības „SEB banka" pārstāvim /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. E/ prasībā pret maksātnespējīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību „VIA Mobile" un akciju sabiedrību „SEB banka" par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu, hipotēkas, aizlieguma un maksātnespējas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā, sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 27.maija spriedumu.

k o n s t a t ē j a:

Daugavpils zemesgrāmatu nodaļas Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/nostiprinātas SIA „Via Mobile" īpašuma tiesības uz 16/100 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra numuru /numurs B/, kas sastāv no vienas trīsstāvu ķieģeļa mūra ēkas 1217 m^2 platībā. Ēka saistīta ar zemesgabalu /adrese A/, 770 m^2 platībā, kadastra numurs /numurs C/. Īpašuma tiesības uz 16/100 domājamām daļām no zemesgabala Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs D/nostiprinātas SIA „Via Mobile" .

Ar 2008.gada 11.jūlija lēmumu nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra numuru /numurs B/, zemesgrāmatas nodalījumā ierakstīta aizlieguma atzīme – bez akciju sabiedrības (turpmāk – AS) „SEB banka" rakstiskas piekrišanas atsavināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām SIA „VIA Mobile" piederošās 16/100 domājamās daļas, un nostiprināta hipotēka, pamatojoties uz 2008.gada 11.jūnija kredītlīnijas līgumu Nr.KD08103 un ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.KD08103/2 (II.daļas 1.iedaļas ieraksts Nr.14.1 un IV daļas 1., 2.iedaļas ieraksts Nr.8.1).

Ar 2009.gada 30.novembra lēmumu ierakstīta maksātnespējas atzīme – pasludināts SIA „Via Mobile" maksātnespējas process, pamatojoties uz Aizkraukles rajona tiesas 2009.gada 12.oktobra spriedumu lietā Nr.C07051409 (II daļas 2.iedaļas ieraksts Nr.15.1).

2010.gada 25.oktobrī /pers. E/ cēlusi Latgales apgabaltiesā prasību pret SIA „Via Mobile", vēlāk to papildinot ar līdzatbildētāju AS „SEB banka" un precizējot (l.l.28-30) par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu, aizlieguma un maksātnespējas atzīmju, kā arī hipotēkas dzēšanu, lūdzot tiesu:

- atzīt /pers. E/ īpašuma tiesības uz 16/100 domājamajām daļām no nekustamā īpašuma /adrese A/, kas sastāv no vienas trīsstāvu ķieģeļu mūra ēkas ar kopējo platību 1217 m^2;
- dzēst Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/attiecībā uz strīdus nekustamā īpašuma 16/100 domājamām daļām ierakstīto aizlieguma atzīmi, maksātnespējas atzīmi un nostiprināto hipotēku.

Prasības pieteikumā un tā precizējumos norādīts, ka 2008.gada 30.maijā starp SIA „Via Mobile" kā pārdevēju un /pers. E/ kā pircēju noslēgts pirkuma līgums par 16/100 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, iegādi par pirkuma summu Ls 14 000, līdzējiem vienojoties par samaksas termiņu līdz 2009.gada 1.februārim.

Pirkuma līguma 5. un 6.punktā SIA „Via Mobile" apņēmusies pēc pirkuma maksas pilnas samaksas parakstīt nostiprinājuma lūgumu prasītājas /pers. E/ īpašuma tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā, kā arī nodot nekustamo īpašumu prasītājas valdījumā un lietojumā.

Vēlāk, tas ir, 2009.gada 29.janvārī līdzēji vienojušies, ka pielīgtā pirkuma maksa par 16/100 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādi ieskaita veidā tiek ieskaitīta SIA „Via Mobile" parāda dzēšanai.

Tā kā līdzēji savstarpēji bija vienojušies par pirkuma maksas, kas izriet no 2008.gada 30.maija pirkuma līguma, samaksu ieskaita veidā, uzskatāms, ka prasītāja savas ar pirkuma līgumu uzņemtās saistības ir izpildījusi, proti, samaksu pilnā apmērā ir veikusi, taču SIA „Via Mobile" ar pirkuma līgumu uzņemtās saistības nav izpildījusi, uz prasītājas pretenziju atbildi nav sniegusi, nostiprinājuma lūgumu nav parakstījusi.

Tikai vēlāk prasītājai kļuvis zināms par SIA „Via Mobile" maksātnespējas procesu un maksātnespējas iestāšanās dienu, kas noteikta - 2009.gada 27.jūnijs, kā arī zemesgrāmatā reģistrēto maksātnespējas atzīmi un nostiprināto hipotēku un aizlieguma atzīmi AS „SEB banka" labā.

Noslēgtais pirkuma līgums noslēgts tiesiskā kārtā, nav ticis apstrīdēts, tas ir spēkā esošs, līdz ar to atbildētājai MSIA „Via Mobile" ir pienākums izpildīt apsolīto, tostarp, parakstīt nostiprinājuma lūgumu prasītājas īpašuma tiesību uz strīdus nekustamo īpašumu nostiprināšanai zemesgrāmatā.

Prasītājas ieskatā kopš pirkuma noslēgšanas brīža, tas ir, 2008.gada 30.maija, strīdus nekustamā īpašuma vienīgā īpašniece ir prasītāja nevis atbildētāja. Un pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas atbildētāja nebija tiesīga rīkoties ar strīdus nekustamo īpašumu, tostarp, nebija tiesīga to ieķīlāt par labu AS „SEB banka". Saskaņā ar Civillikuma 1306.panta noteikumiem tikai prasītāja bija tiesīga ieķīlāt viņai piederošo nekustamo īpašumu.

Par šķērsli viņas īpašuma tiesību reģistrēšanai zemesgrāmatā uz strīdus nekustamo īpašumu nevar būt apstāklis, ka pirkuma līgums iepriekš nav ticis korroborēts zemesgrāmatā.

Konkrētā strīda izšķiršanā primāri piemērojama nevis Civillikuma 994.pantā ietvertā prezumpcija, bet gan Civillikuma 5.pants.

Prasība pamatota ar Civillikuma 5., 1044., 1306., 1478., 1578. un 1590.pantu.

Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2010.gada 9.novembra lēmumu /pers. E/ celtā prasība nodrošināta, aizliedzot MSIA „Via Mobile" pārdot tai piederošās 16/100 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra Nr./numurs B/, un ierakstot aizlieguma atzīmi attiecībā uz strīdus nekustamā īpašuma domājamo daļu.

Atbildētāja AS „SEB banka" iesniegusi paskaidrojumus, norādot, ka celto prasību neatzīst un uzskata to par nepamatotu.

Paskaidrojumos norādīts, ka AS „SEB banka" labā uz līdzatbildētājam MSIA „Via Mobile" piederošajām strīdus 16/100 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra Nr./numurs B/, zemesgrāmatā nostiprināta hipotēka, pamatojoties uz 2008.gada 11.jūnija kredītlīnijas līgumu Nr.KD08103 un ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.KD08103/2. Uz šo līgumu noslēgšanas brīdi bankai nebija zināms par prasītājas /pers. E/ un atbildētājas SIA „Via Mobile" starpā 2008.gada 30.maijā noslēgto pirkuma līgumu un vēlāk, t.i., 2009.gada 29.janvārī šo pušu starpā noslēgto vienošanos par savstarpējo ieskaitu. Par noslēgtajiem darījumiem AS „SEB banka" uzzinājusi tikai pēc tiesas nosūtītā paziņojuma par prasītājas celto prasību.

Saskaņā ar ierakstiem zemesgrāmatā, kam ir publiska ticamība (Zemesgrāmatu likuma 1.pants), ķīlas līguma noslēgšanas brīdī strīdus nekustamā īpašuma vienīgais īpašnieks bija līdzatbildētāja SIA „Via Mobile", ko tās pārstāvis ar savu parakstu arī apliecinājis parakstot ķīlas un kredītlīnijas līgumu. Zemesgrāmatā atzīme par prasītājas un līdzatbildētājas starpā 2008.gada 30.maijā noslēgto pirkuma līgumu nebija ierakstīta.

Tā kā pirkuma līgums zemesgrāmatā nav nostiprināts un par nekustamā īpašuma vienīgo īpašnieku Civillikuma 994.panta izpratnē atzīstams tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā, nav nekāda tiesiska pamata dzēst zemesgrāmatā bankas labā attiecībā uz strīdus nekustamo īpašumu nostiprināto hipotēku.

Atbildētāja MSIA „Via Mobile" administratore paskaidrojumus par celto prasību nav sniegusi.

Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 27.maija spriedumu /pers. E/ prasība noraidīta pilnīgi un atcelts prasības nodrošinājums, kas piemērots ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2010.gada 9.novembra lēmumu.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

Citējot Civillikuma 1041. un 1044.panta normas un juridiskajā literatūrā norādīto, ka īpašuma prasība kalpo īpašuma aizsardzībai pret īpašniekam piederošas lietas valdījuma prettiesīgu aizturēšanu, un tāpēc šo prasību var izlietot vienīgi īpašnieks, tiesa atzinusi, ka Civillikuma 994.panta izpratnē prasītāja nav uzskatāma par nekustamā īpašuma īpašnieci un viņas celtā īpašuma prasība ir noraidāma.

Tiesa par nepamatotu atzinusi prasītājas /pers. E/ uzskatu, ka ar pirkuma līguma noslēgšanas brīdi viņa ir kļuvusi par nekustamā īpašuma vienīgo īpašnieci, jo tikai ar darījuma ierakstīšanu zemesgrāmatā prasītājai rastos lietu tiesības uz nekustamo īpašumu.

Saskaņā ar Civillikuma 994.pantu un zemesgrāmatu ierakstu publiskās ticamības principu nekustamā īpašuma īpašniece uz hipotēkas nostiprināšanas brīdi bijusi SIA „Via Mobile", Zemesgrāmatu likuma 45.panta 7.punktā noteiktajā kārtībā atzīme, kas būtu saistoša trešajām personām, zemesgrāmatā nebija ierakstīta.

Līdz ar to hipotēka zemesgrāmatā ierakstīta likumīgi un tās dzēšanai nav pamata.

Apstāklis vien, ka nekustamā īpašuma tālāka atsavināšana notikusi pirms ķīlas līguma noslēgšanas, nevar kalpot par pamatu zemesgrāmatā nostiprinātās hipotēkas dzēšanai.

Atsaucoties uz Civillikuma 993.panta pirmo un otro daļu un 994.panta pirmo un otro daļu, tiesa norādījusi, ka prasītāja nav nostiprinājusi zemesgrāmatā savas tiesības, kas iegūtas ar pirkuma līgumu un nav ieguvusi īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu.

Tiesa konstatējusi, ka nostiprinājuma lūgums nav sastādīts un darījuma dalībnieki nav griezušies zemesgrāmatā korroborācijas veikšanai, jo nekustamā īpašuma zemesgrāmatu nodalījumā AS „SEB banka" labā ir nostiprināta hipotēka, ierakstīta aizlieguma un maksātnespējas atzīme, kas kavē Civillikuma 1478.pantā noteikto ieguvējas tiesību – lūgt īpašuma tiesību nostiprinājumu zemesgrāmatā, izmantošanu un atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 46.pantam ir šķērslis jebkuram labprātīgam vai piespiedu nostiprinājumam.

Tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1480.pantu, norādījusi, ka korroborācija nevar aizskart jau agrāk zemesgrāmatās ierakstītās trešo personu tiesības, un noslēgtais pirkuma līgums nevar ietekmēt hipotekārā kreditora AS „SEB banka" tiesības attiecībā uz zemesgrāmatā nostiprināto hipotēku.

Papildus tam, lietā nodibinot, ka uz strīdus nekustamā īpašuma ieķīlāšanas brīdi tas pats SIA „Via Mobile" pārstāvis, kas slēdza kredītlīnijas un ķīlas līgumu sabiedrības vārdā ar banku, privātā kārtā bija noslēdzis pirkuma līgumu ar prasītāju par nekustamā īpašuma tālāku atsavināšanu, un prasītāja ieskaita veidā ir samaksājusi pirkuma maksu, ko apstiprina 2009.gada 29.janvāra vienošanās par savstarpējo ieskaitu, tiesa secinājusi, ka SIA „Via Mobile" pastāvējušas neizpildītas saistības pret /pers. E/, par ko, tostarp, liecina apstāklis, ka prasītāja maksātnespējas procesā ir pieteikusi kreditora pretenziju, kas pieņemta, iespējams, arī attiecībā uz pirkuma līgumā norādīto pirkuma summu.

Turklāt uz 2009.gada 29.janvāra vienošanās par savstarpēju ieskaitu noslēgšanas brīdi SIA „Via Mobile" pārstāvim bija zināms, ka strīdus nekustamais īpašums ir ieķīlāts, lai nodrošinātu prasījumus, kas varētu izcelties no 2008.gada 11.jūnijā starp SIA „Via Mobile" un AS „SEB banka" noslēgtā kredītlīnijas līguma.

Tiesas ieskatā iepriekš norādītie apstākļi dod pamatu uzskatīt, ka SIA „Via Mobile", atsavinot tālāk sev piederošo nekustamo īpašumu, centusies izvairīties no savu saistību izpildes.

Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi /pers. E/, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā. Uzskata spriedumu par nepareizu.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi motīvi.

Tiesa nepamatoti atsaukusies uz Civillikuma 994.pantu, lai gan konkrētā strīda izšķiršanā bija piemērojams Civillikuma 5.pants, priekšroku dodot taisnīguma apsvērumiem un tam apstāklim, ka prasītāja ir veikusi pirkuma summas samaksu pilnā apmērā, regulāri veic nodokļu un komunālos maksājumus, kā arī strīdus nekustamajā īpašumā veic saimniecisko darbību.

Tiesa nav izvērtējusi radušos situāciju no taisnīguma aspekta, bet gan formāli vadījusies pēc Civillikuma 994.panta pirmajā daļā ietvertās prezumpcijas.

Tāpat, izspriežot lietu pēc būtības, tiesa, pārkāpjot Civilprocesa likuma 5.pantu, nav ņēmusi vērā Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedumā līdzīgā lietā SKC-625 paustās atziņas, ka piemērojams nevis Civillikuma 993. un 994.pants, bet gan Civillikuma 5.pants, tā kā prasītājas intereses saskaņā ar likuma mērķi un lietas apstākļiem atzīstamas par svarīgām pār citām interesēm.

Noslēgtā darījuma korroborēšana no prasītājas puses tika pieprasīta vairākkārtīgi, taču atbildētāja atteicās parakstīt nostiprinājuma lūgumu, ko pierāda lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi.

Noslēdzot pirkuma līgumu, atbildētāja SIA „Via Mobile" zināja, ka tai nav tiesību ieķīlāt strīdus nekustamo īpašumu. Prasītājas ieskatā nodibinātā hipotēka viņai nav saistoša tā kā strīdus nekustamā īpašuma iegādes brīdī tas nebija apgrūtināts. Līdz ar to viņas tiesības ir tikt ierakstītai zemesgrāmatā par neapgrūtināta nekustamā īpašuma īpašnieci. Prasītāja nevar būt atbildīga par SIA „Via Mobile" ļaunprātīgo rīcību, ieķīlājot sev nepiederošu, tālāk atsavinātu nekustamo īpašumu, un nostiprinātā hipotēka ir dzēšama.

Tāpat tiesa bez pamata atteikusies dzēst maksātnespējas atzīmi, jo tik ilgi, kamēr nav dzēsta maksātnespējas atzīme un tā pastāv, tiek liegtas prasītājas Satversmē garantētās tiesības uz īpašumu, tādēļ maksātnespējas atzīme dzēšama.

Prasītāja nepiekrīt prasības nodrošinājuma atcelšanai, jo tikmēr, kamēr nav atzītas prasītājas īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu, prasītājas tiesības un likumiskās intereses ir apdraudētas. Nekustamā īpašuma pārdošana izsolē jau ir notikusi un tiesā ierosināta lieta par nekustamā īpašuma nostiprināšanu uz jaunā ieguvēja vārda, un lietā piemērotā prasības nodrošinājuma atcelšana var padarīt neiespējamu prasītājai labvēlīga sprieduma šajā lietā izpildi.

AS „SEB banka" paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījusi analoģiska satura paskaidrojumus par prasību sniegtajos paskaidrojumos, norādot, ka spriedums ir pamatots un atstājams negrozīts, bet prasītājas apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Papildus norādīts, ka apelācijas sūdzībā ietvertais arguments, ka prasītāja strīdus nekustamajā īpašumā veic saimniecisko darbību un ar nekustamo īpašuma apsaimniekošanu saistītos maksājumus vien vel nenodibina viņas īpašuma tiesības, kā tas skaidri noteikts Civillikuma 993.panta pirmajā un otrajā daļā.

Apelācijas instances tiesas sēdē AS „SEB banka" pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, atkārtoti norādot uz rakstveida paskaidrojumos ietvertajiem iebildumiem.

Prasītājas/pers. E/ pilnvarotā persona SIA „Interfleks" un atbildētājas MSIA „Via Mobile" administratore /pers. I/ par tiesas sēdi informētas likumā noteiktajā kārtībā. Tiesā saņemts gan SIA „Interfleks", gan MSIA „Via Mobile" administratores /pers. I/ pilnvarotā pārstāvja iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt viņu prombūtnē.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus un apsverot apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un prasība noraidāma šādu apsvērumu dēļ.

Nekustamais īpašums /adrese A/, kas sastāv no vienas trīsstāvu ķieģeļu mūra ēkas, ir ierakstīts Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā nr./numurs A/2000.gada 22.maijā (l.l.15.).

Pirkuma līgums par minētā nekustamā īpašuma 16/100 domājamo daļu pārdošanu ar /pers. E/ noslēgts 2008.gada 30.maijā (l.l.9.).

Pirkuma līguma 4.punktā pārdevējs ir apliecinājis, ka nekustamais īpašums uz līguma parakstīšanas dienu nav nevienam ieķīlāts un tam nav uzlikts aizliegums.

Civillietu tiesu palāta secina, ka minētais neatbilst patiesībai, jo cita aizlieguma atzīme strīdus nekustamajam īpašumam ierakstīta (II. daļas 2.iedaļas ieraksts 11.1., lietas lapa17), kā arī hipotēka (IV.daļas 1., 2.iedaļas ieraksts 7.1., lietas lapa 19) zemesgrāmatu nodalījumā nostiprināta kopš 2006.gada 24.janvāra un uz pirkuma līguma noslēgšanas brīdi 2008.gada 30.maijā tā nav bijusi dzēsta.

Tādējādi uz minētā pirkuma līguma noslēgšanas dienu puses ir zinājušas, ka, pretēji pirkuma līgumā norādītajam – nekustamā īpašuma domājamās daļas jau tiek pārdotas ar apgrūtinājumu.

Minēto apliecina gan apstāklis, ka strīdus nekustamais īpašums darījuma noslēgšanas laikā ir bijis ierakstīts zemesgrāmatā ar apgrūtinājumu, savukārt, zemesgrāmatu ierakstiem ir publiska ticamība (Zemesgrāmatu likuma 1.pants), kā arī apstāklis, ka prasītāja šajā sakarā pret pircēju nekādas pretenzijas vēlāk nav izvirzījusi un arī neapstrīd lietā tās atzīmes ierakstīšanu un hipotēkas nostiprināšanu, kas nekustamajam īpašumam jau bijusi, slēdzot pirkuma līgumu.

Tā kā pretēji līgumā aprakstītajam nekustamā īpašuma stāvoklim prasītāja to nopirkusi ar apgrūtinājumu un puses iekļāvušas faktiskajai situācijai neatbilstīgus noteikumus jau pašā darījuma aktā, Civillietu tiesu palāta neatrod šīs lietas faktiskos apstākļus par identiskiem Senātā 2005.gada 5.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-625 izklāstītajiem apstākļiem, lai tādēļ piemērotu judikatūru un izņēmuma gadījumā, kā to nosaka Civillikuma 5.pants, spriestu pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

Līdz ar to apelācijas sūdzības argumenti šai aspektā nav pamatoti.

Civillikuma 994.pants nosaka, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatās. Līdz ierakstīšanai zemes grāmatās nekustamā īpašuma ieguvējam pret trešām personām nav nekādu tiesību (...).

Pareizs tādēļ ir pirmās instances tiesas secinājums, ka tikai ar darījuma ierakstīšanu zemesgrāmatā prasītājai rastos lietu tiesības uz nekustamo īpašumu.

Atbilstoši Civillikuma 1479.panta noteikumiem prasītāja var celt vienīgi personisku prasību pret atsavinātāju par korroborāciju, nevis īpašuma prasību, atsaucoties uz Civillikuma 1044.pantu.

Līdz ar to prasība par īpašuma tiesību atzīšanu prasītājai uz strīdus nekustamo īpašumu ir nepamatota un noraidāma.

Civillietu tiesu palāta secina, ka konkrētajā gadījumā pastāv tiesiski šķēršļi arī korroborācijas prasības apmierināšanai un tie ir likumā noteiktajā kārtībā zemesgrāmatas nodalījumā ierakstīts aizliegums nekustamā īpašuma atsavināšanai bez rakstiskas kreditora piekrišanas, kā arī maksātnespējas atzīme, kuru dzēšanai tiesa nesaskata pamatu.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 46.pantu maksātnespējas atzīme (45.panta 1.punkts) ir šķērslis jebkuram labprātīgam vai piespiedu nostiprinājumam, izņemot šī likuma 45.panta 6.punktā paredzēto nostiprinājumu.

Savukārt atzīme piešķir nodrošinātai tiesībai priekšrocību un saistošu spēku pret tiem nekustama īpašuma ieguvējiem un citām personām, kuru tiesības nostiprinātas pēc atzīmes ierakstīšanas.

Atbildētāja AS „SEB banka" kreditora tiesības saņemt nodrošinājumu izriet no Civillikuma 1378.panta, saskaņā ar kuru pat parādnieka izdarīts nekustama īpašuma atsavinājums trešai personai negroza hipotēkas kreditora tiesības, un katru tādu atsavinājumu var izdarīt vienīgi atstājot spēkā ķīlas tiesības uz atsavināmo nekustamo īpašumu.

Augstākās tiesas Senāts 2004.gada 11. augusta spriedumā lietā Nr.SKC-385 (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumi un lēmumi 2004.- Rīga: Latvijas Tiesnešu mācību centrs, 2005, 159.-165.lpp.) ir norādījis, ka Civillikuma 1378.panta galvenais mērķis ir aizsargātas kreditoru intereses, lai saglabātos nodrošinājums aizdevuma līgumā arī gadījumos, kad parādniekam tiek atsavināts īpašums, kas kalpojis nodrošinājuma nodibināšanai.

Iztulkojot Civillikuma 1378.pantu, Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka minētais Civillikuma pants attiecas arī uz gadījumu, ja īpašuma tiesības tiek dzēstas uz tiesas nolēmuma pamata, jo hipotēka kā lietu tiesība ir absolūta un minētā Civillikuma panta mērķis ir aizsargāt kreditora intereses.

Iepriekš norādītajos apstākļos Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasība noraidāma arī par zemesgrāmatā nostiprinātās hipotēkas, atsavināšanas aizlieguma atzīmes un maksātnespējas atzīmes dzēšanu.

Pirmās instances tiesas spriedumā izdarītie secinājumi atbilst lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem un likuma prasībām.

Tā kā prasība tiek noraidīta, lietā piemērotais nodrošinājums atceļams, kā to šādos gadījumos paredz Civilprocesa likuma 140.panta sestās daļas

noteikumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no prasītājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,64.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.- 434.pantu, Civillietu tiesu palāta

nosprieda:

/pers. E/ prasību pret maksātnespējīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību „VIA Mobile" un akciju sabiedrību „SEB banka" par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu, hipotēkas, aizlieguma un maksātnespējas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā noraidīt pilnīgi.

Atcelt ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneša 2010.gada 9.novembra lēmumu piemēroto prasības nodrošinājumu, ar kuru aizliegts maksātnespējīgajai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „VIA Mobile" pārdot tai piederošās 16/100 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra numuru /numurs B/, kas sastāv no vienas trīsstāvu ķieģeļu mūra ēkas ar kopējo platību 1217 m^2, un Daugavpils zemesgrāmatu nodaļas Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/attiecībā uz maksātnespējīgajai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „VIA Mobile" piederošajām 16/100 domājamajām daļām no nekustamā īpašuma Mihoelsa 47, Daugavpilī, ar kadastra numuru /numurs B/, ierakstīta aizlieguma atzīme.

Piedzīt no /pers. E/, dzimusi /datums/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,64 (trīs lati un 64 santīmi).

Noteikt /pers. E/ 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot to no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Par spriedumu 30 dienu laikā no motivēta sprieduma sastādīšanas dienas Civillietu tiesu palātā var iesniegt kasācijas sūdzību Augstākās tiesas Senātam, iemaksājot drošības naudu 200 latu apmērā.

Pilns tiesas spriedums sastādīts 2013.gada 21.oktobrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis (paraksts) A. Dundurs

Tiesneši (paraksts) A. Čerņavska

(paraksts) Z. Pētersone

NORAKSTS PAREIZS
Augstākās tiesas
Civillietu tiesu palātas tiesnesis A.Dundurs
Rīgā, 2013.gada 21.oktobrī